

Waarom honderdduizenden Witte Leghorns

in ons land en nauwelijks enkele exemplaren ervan op de grote tentoonstellingen?

Ieder ras heeft zijn wederwaardigheden, maar zo merkwaardig als het de witte Leghorns als tentoonstellingshoen vergaan is, is welhaast zonder voorbeeld. Ongeveer 50 tot 60 jaren terug, behoorden deze hoenders op de tentoonstellingen tot de populairste en hoogst geprijsde hoenders. Er werden jaarlijks dieren uit Engeland ingevoerd tegen hoge bedragen. Het waren meestal dieren van slechts enkele fokkers, echte sportdieren

en van een opmerkelijke uniformiteit. Het was voor de kleinere fokkers moeilijk er met succes tegen te concurreren. Hierin lag dan ook een der oorzaken, dat men de vaste voeding besloot in te voeren, zodat er gelegenheid was om met „eigen fok” dieren toch prijzen te kunnen winnen. Toch was het niet gemakkelijk deze zeer grote hoenders in top-kwaliteit te fokken en geleidelijk slook het aantal fokkers

van de Engelse tentoonstellings-Leghorns.

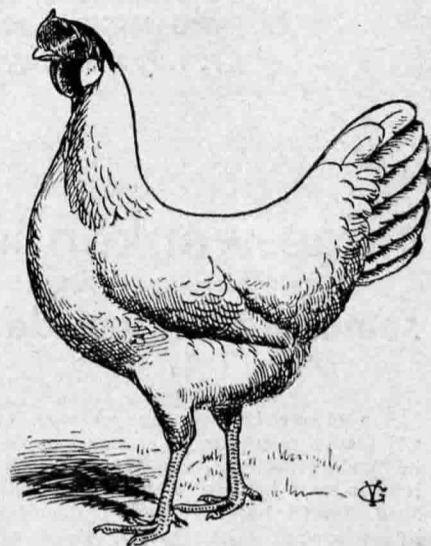
Een der eersten, die inzag, dat men overstag moest gaan om het ras in de gunst der liefhebbers te houden, was de heer A. Hoogendijk, eigenaar van het modelhoenderpark „De Nijverheid” te Vlaardingen, die veel materiaal van een bedrijfshoenderpark in Engeland, n.l. van Simon Hunter, aankocht.

Toen in 1913 de toenmalige V.P.N., de machtige organisatie der nuthoenderfokkers hier te lande een geïllustreerde standaard liet verschijnen, volgde men de gezonde opvattingen van de heer Hoogendijk en nam men definitief afstand van het type der eerste tentoonstellings-Leghorns. Men volgde in die dagen de toen overal geldende produktie, dat nut en schoonheid in één hoen te verenigen zouden zijn.

Zodra uit Amerika voor het eerst witte Leghorns werden ingevoerd, zo omstreeks 1910, meende men daarin goed materiaal te zien om tot een meer gematigd type te komen. Uit bedrijfsoverwegingen was zulks ook wel zo, doch naar het uiterlijk ontstond er een vrij grote verscheidenheid van typen.

Voorzover de tentoonstellingsfokkers ook naar een meer gematigd type overgingen, hielden deze in de hoofdlijnen toch nog enigszins vast aan het ingeburgerde tentoonstellingstype en prefereerden een tamelijk slanke hoen. Men doopte de in type en kopversierselen maar gematigde dieren als „Leghorns Nederlands Standaardtype”.

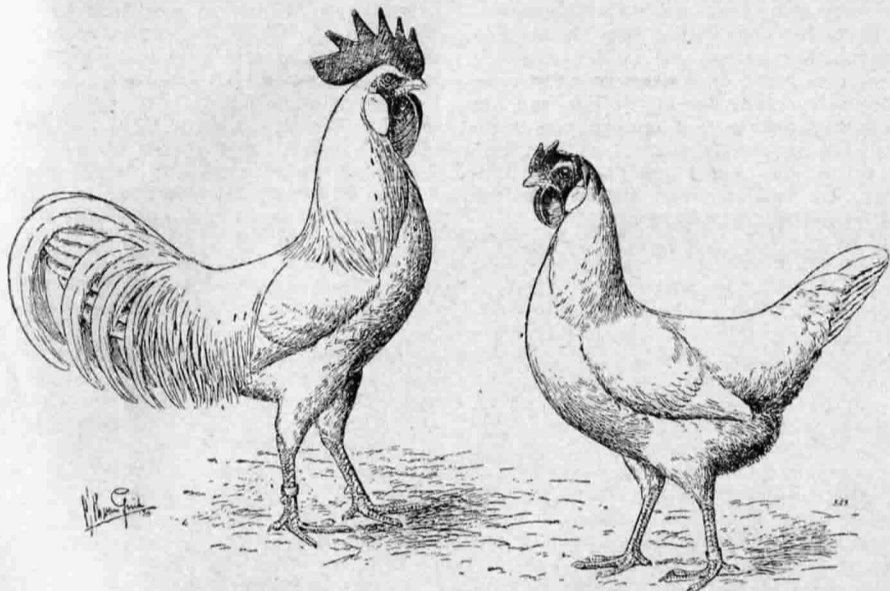
Feitelijk was er zo langzamerhand in de witte Leghorns het „bloed” van vier soorten witte Leghorns n.l. dat der verdwijnende Engelse tentoonstellings-Leghorns, dat der Engelse nuttypes en dat der Amerikaanse Leghorns en misschien zelfs ook nog wat der Continentale Leghorns gekomen. Het bleek moeilijk dat tot zoiets samen te smelten, dat aan de diverse verlangens voldeed en ook geheel fokzuiver in alle onderdelen zou zijn.

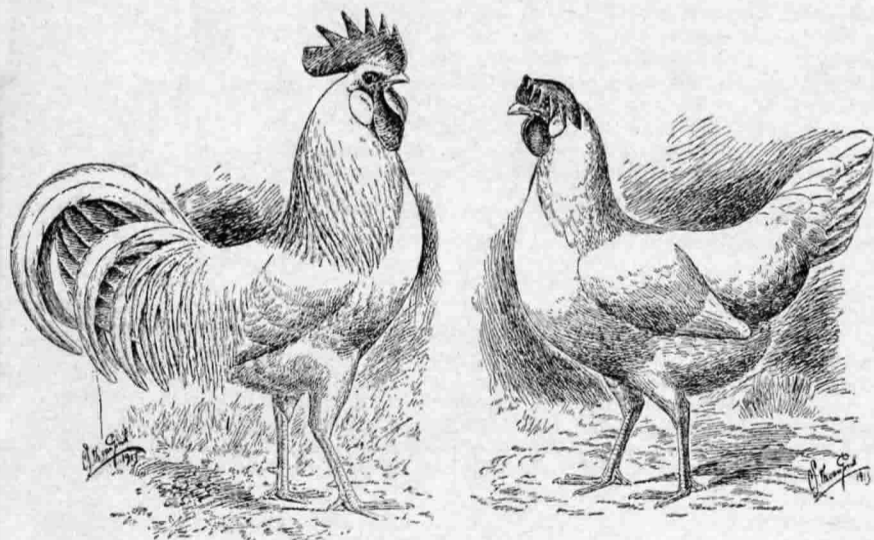
Amerikaanse wit Leghorn-hen van modern type. — Als men de ontwikkeling der witte Leghorns in Amerika volgt aan de hand van de elkaar opvolgende standaards, dan ziet men het oude type evolueren tot een slankere vogel. Er was een korte periode, dat men ze haast te klein zou kunnen noemen, althans te verfijnd ook in kopversierselen, doch dit is weer voorbij, althans wat de kopversierselen betreft. Meer recente onderzoeken, in Amerika ondernomen, schijnen er op te wijzen, dat de kleinere witte Leghorns iets meer produktief zijn, zelfs met behoud van de eigrootte, die overigens in Amerika iets lager ligt dan in Europa bij de witte Leghorns het geval is

mee vertoonde, populair te maken, al waren nog vele jaren de klassen voor dit soort witte Leghorns tamelijk goed bezet op de tentoonstellingen.

C. S. Th. van GINK

Witte Leghorns van het Nederlands Standaardtype, zoals dat in 1920 in samenwerking met de Nederlandse Leghorn-Club werd vastgesteld. — De haan is vrij slank, terwijl de kopversierselen tamelijk ontwikkeld zijn. Over het geheel genomen zou men kunnen zeggen, dat deze een gematigde uitgave is van de witte Engelse tentoonstellings-Leghorn. Vrijwel hetzelfde zou men kunnen zeggen van de hen. Men had de tamelijk gesloten staart der Engelse dieren nog maar nauwelijks willen loslaten

Witte Leghorn-haan, zoals die in de in 1913 gepubliceerde V.P.N.-Standaard voorkwam. — Men moet eigenlijk de voor een halve eeuw terug gangbare opvattingen hebben meegemaakt om de daaraan ten grondslag liggende gedachten op zijn juiste waarde te kunnen volgen. Zelfs onder de nutfokkers hield men toen nog gaarne vast aan zekere eisen ten opzichte van het uiterlijk. Alleen de beslist niet de produktiviteit ten goede komende uiterlijke kenmerken wilde men kwijt. De kopversierselen zijn nauwelijks middelgroot, terwijl men het lichaamsgewicht behoorlijk lager had gesteld

Witte Leghorn-hen, zoals die in de V.P.N.-Standaard van 1913 als voorbeeld werd aangegeven. — Hoe men deze hen ook bekijkt, ze zou nog heden als witte Leghorn van het Nederlands Standaardtype overal kunnen winnen, want ze is voldoende slank van model, terwijl haar kopversierselen volkomen aan de eisen van tegenwoordig voldoen. Dat men een enigszins geopende staart toen reeds verlangde in V.P.N.-kringen was allereerst om weg te komen van het gesloten staarttype der Engelse dieren en daarnaast ook al omdat men deze staartvorm aantrof bij de dieren, die enig Amerikaans „bloed” voerden en goed voldeden

De Nederlandse Leghorn Club riep 'de medewerking van de toenmalige Standaard-commissie in, waarin de Keurmeesters-Vereniging en de redactie van „AVICULTURA” in samenwerking met de voornaamste speciaalclubs vertegenwoordigd waren.

In deze Standaard werden de kopversierselen meer gematigd van grootte verlangd en de staart slechts matig geopend. Het gewicht werd bepaald op 2½ tot 3 kg voor jonge hanen; op 3 tot 3½ kg voor oude hanen, terwijl voor jonge hennen het gewicht werd aangehouden op 2¼ tot 2¾ kg. Voor de Amerikaanse witte Leghorns waren de standaardgewichten ¼ tot ½ kg lager. Voor de witte Engelse tentoonstellings-Leghorns werden geen standaardgewichten vastgelegd, doch in de praktijk waren deze ½ tot ¾ kg zwaarder wilden ze de gewoonste grootte halen.

De Standaard-commissie zag er beslist vanaf om tot één soort Leghorns te komen en beschouwde de drie hierboven genoemde als drie geheel afzonderlijke rassen. Zelfs had men ten behoeve van de toenmaals zeer slanke Leghorns der Duitse fokrichting het type in afzonderlijke afbeeldingen vastgelegd.

De beste resultaten wat de leg betrof, werden bereikt met de dieren van het oorspronkelijke nuttype, waarin ook Amerikaanse dieren waren gekruist.

Dit was o.a. het geval bij de dieren van de stam van Gebrs. Willemsen te Buurmalsen. Reeds in 1919 behaalde een der hennen van deze stam een Nederlands en Europees record op een Nederlandse legwedstrijd met 313 eieren.

Al met al gaven de goede eigenschappen der witte nut-Leghorns toentertijd geen aansporing om de witte Leghorns van het Nederlandse Standaard-type, dat er in wezen zeer veel overeenkomst